KÕIGI MAADE PROLETAARLASED, ÜHINEGE!

TP

TP PARTEIKOMITEE REKTORAADI EKNÜ KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOM. TEE HÄÄLEKANDJA

TALLINNA POLÜTEHNIK

Nr. 19 (713) Reedel, 8. juunil 1973 XXV AASTAKÄIK

17. juuni — valimiste päev

Läheneb 17. juuni — Eesti NSV kohalike töörahva saadikute nõukogude valimiste päev. Saadikukandidaadid kohtuvad valijatega, mitmekülgne ja aktiivne on agitaatorite töö.

Meenub, kuidas pool sajandit tagasi, kodanliku diktatuuri tingimustes 1923. a. novembris-detsembris tegime kihutustööd, nagu tollal nimetati agitatsiooni, Töörahva Ühise Väerinde saadikukandidaatide valimiseks

Valimised Tallinnas pool sajandit tagasi

Tallinna linnavolikogusse.

Kodanlikud võimud takistasid igati Töörahva Ühise Väerinde valimisplatvormi selgitamist. Töölisajalehed suleti kohe valimiskampaania algul. Valimiseelsete koosolekute pidamiseks ei antud ruume. Seega oli Töörahva Ühiselt Väerindelt tegelikult ära võetud põhiseadusega kindlustatud koosolekute- ja trükivabadus.

Võimul olev kodanlus ei suutnud siiski takistada suulist agitatsiooni valijate korterites. Töörahva Ühise Väerinde Tallinna valimiskomitee organiseeris agitaatorite grupid revolutsiooniliste ametiühingute ja spordiseltside aktivistidest. Nende hulgas olid paljud põrandaaluse EKP ja EKNÜ liikmed. Ühes sellises grupis oli ka allakirjutanu. Töötasin tollal sadamas ja elasin Endla tänavas. Meie grupis olid E. Suuster, A. Proomenn, E. Sõerd. Igaühe ülesandeks oli käia 40—50-s majas. Käisime korterist korterisse, selgitasime valimisplatvormi põhilisi seisukohti: tööliste ja teenistujate palgaolude ning töötingimuste parandamist linnavalitsuse vastava otsusega, toetuse saamist töötaoleku ajal, korteriolude parandamist jpm. Töölised võtsid meid harilikult lahkesti vastu. Kuid esines ka juhtumeid, kus meid koheldi vaenulikult.

Agitatsioon valijate korterites, Töörahva Ühise Väerinde valimiseelsete üleskutsete levitamine, vestlused ja selgitused andsid üllatavalt häid tagajärgi. Tallinna linnavolikogu valimistel 8. ja 9. detsembril 1923. aastal anti Töörahva Ühise Väerinde poolt 16 752 häält, seega 35,9% hääletamisest osavõtnute üldarvust.. Valimiste tulemusena sai Töörahva Ühine Väerinne Tallinna linnavolikogu 101-st saadikukohast 36 kohta. Valitsuses olid kommunistid H. Allik, P. Keerdo, O. Künnapuu, P. Petree, J. Tomp jt.

Töörahva Ühise Väerinde võit saavutati EKP juhtimisel, kes põranda all töötades ühendas oskuslikult illegaalse ja legaalse töö vormid võitluses kodanluse võimu vastu, töörahva võimu eest.

Pärast Tallinna linnavolikogu valimisi kirjutas suurkodanluse häälekandja «Päevaleht» 12. detsembril 1923. a.: «Nagu kaotatud lahinguväljal vaatab Tallinna kodanik ringi: mitmed rühmad lamavad täiesti surnuks löödult, teised lahkuvad väheste elumärkidega . . .»

Valimistel lüüasaanud kodanlus raevutses ja laskis valimised tühistada, kuigi need olid läbi viidud täielikus kooskõlas tolleaegsete seadustega. Löödud kodanlus ei julgenud siiski ka uusi valimisi korraldada, kartes veel rängemat kaotust. Uute valimiste asemel 1924. a. jaanuaris rüüstas klikivõim kõik revolutsioonilised töölisorganisatsioonid, areteeris kõik Riigikogu ja omavalitsuse Töörahva Ühise Väerinde saadikud. Kodanluse verine terror ei suutnud aga likvideerida revolutsioonilist töölisliikumist. Eesti töörahvas EKP juhtimisel kehtestas 1940. a. juunis-juulis riigikorra, kus riigivõim kuulub täielikult töörahvale.

Nüüd, 1973. a. 17. juunil, Eesti NSV kohalike töörahva saadikute nõukogude valimiste päeval hääletame kõik töörahva üldkoosolekutel ülesseatud saadikukandidaatide poolt, kes hakkavad meie riigi kohalikes võimuorganites ellu viima NLKP XXIV kongressi otsuseid, realiseerima üheksanda viisaastaku kolmanda, otsustava aasta ülesandeid.

K. UMBLEJA
filosoofia kateedri dotsent
NLKP liige 1924. aastast.

Instituudi Nõukogus 22. mail

* Arutati filosoofia kateedri tööd. Aru andis kateedri juhataja dots. K. Vimmsaare.

Kateedril on loodud vajalikud tingimused õppekasvatusliku töö edukaks läbiviimiseks. Kateeder on komplekteeritud kogenud õppejõudude kaadriga, täidab kõiki õppeplaanis ja -programmis ettenähtud õppekasvatuslikke ürituisi ning aitab linna parteiorganisatsiooni propagandistliku töö läbiviimisel elanike hulgas.

Nõukogu tunnistas filosoofia kateedri töö ideoloogilise suunitluse õigeks ja praktilise töö rahuldavaks.

* Kuulati ära teadusala prorektori prof. H. Lepiksoni ettekanne instituudi õppejõudude teadusliku kvalifikatsiooni arengust.

Ajavahemikus veebruarist 1971 maini 1973 on teadusliku kraadi või kutsega õppejõudude arv instituudis kasvanud 308-lt 328-le. Õppejõudude üldarv on tõusnud 522-lt 540-le. Kraadi või kutsega õppejõudude protsent moodustab 60,75 (1971. a. veebruaris — 59%). See küllaltki kõrge tase ei anna aga veel põhjust rahuloluks.

Eriti suur mahajäämus esineb Kohtla-Järve üldtehnilises teaduskonnas (vajalikust tasemest saavutatud ainult 40%) ja majandusteaduskonnas (saavutatud 60% vajalikust tasemest) ning graafika, matemaatika ja autotransportdi kateedrites.

Nõukogu võttis vastu otsuse instituudi õppejõudude kvalifikatsiooni edasiseks tõstmiseks ja sel alal esinevate puuduste kõrvaldamiseks.

* Kuulati ära metoodikanõukogu esimehe prof. L. Ainola ettekanne.

Võitis elektrotehnik

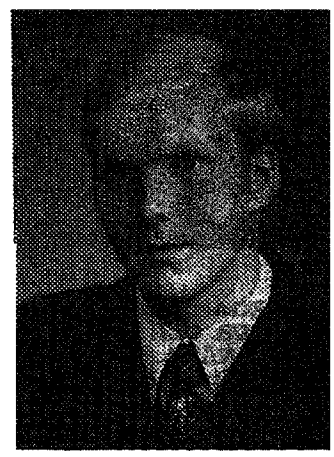

Tänavune poliitilise ökonoomia konkurss meie instituudis andis mõnevõrra ootamatud tulemused. Tulevaste majandusteadlaste hegemooniat rikkus elektrotehnika teaduskonna tudeng *KULLO RAIEND* (LS-61).

Püüdsin lühikese jutuajamise kestel päevakangelasest ühteist teada saada. «Polegi tegelikult midagi head teinud,» kostis asjaosaline ise. Siiski, tema «hinge peal» on nii mõndagi, mis võiks hea sisse mahtuda.

* *Mis oli enne TPI-d?*

Tallinna 4. Keskkool ja ujumine. Ujumises Eesti NSV koolinoorte meister, esimene järk, koolinoorte koondise liige ja praegu TPI ujumiskoondise «kindel mees».

* *Millised on senised õppetöö tulemused TPI-s?*

Senise viie sessi peale jätkub «häid» igaks sessiks üks. Ülejäänud on «väga head».

* *ÜTÜ?*

Tasapisi nokitsen, aga sellest pole ehk mõtet rääkida.

* *Kas on tegemist olnud ka eelmiste ühiskonnateaduste konkurssidega?*

Eelmisel aastal jäi filosoofias piiriks teine voor.

* *Siis on iga aasta tulemused paremad?*

Ei tea. Esimesel kursusel võitsin ka — ateismi.

Siis läks kuidagi vaikselt, nüüd on ka see konkurss rohkem päevavalgele toodud.

* *Millega tegeled väljaspool kooli?*

Kaks suve olen malevas olnud. Eelmisel aastal olin Ardus komandör. Sel suvel sõidan Tšehhoslovakkiasse praktikale.

* *Mis saab võidetud tuusikust?*

Ei tea veel, millal ja kuidas seda kasutada saab.

* *Kui palju aega kulus ettevalmistamiseks et konkursil hästi esineda?*

Kahe viimase vooru peale viis päeva.

Nähtud vaev tasus end kuhjaga. Eksami eel oleks õppimiseks küll üks päev vähem kulunud (eksamite vahe on neli päeva), aga maksab ju midagi ka teadmine, et oled TPI «kõvem käsi» poliitilises ökonoomias.

Selline on tänavune võitja. Kes on järgmine?

Kas majandusteaduskond suudab oma hegemoonia taastada?

Sellest kuuleme aasta pärast.

Vestles **K. POLLISINSKI**

Liikluskuu puhul

Rohkem tähelepanu nii autojuhtidelt kui jalakäijatelt

15. maist 1. juunini toimub vabariiklik liikluskuu. Selle ülevabariigilise ürituse läbiviimine ei ole juhuslik, vaid on tingitud reaalsest olukorrast teedel ja tänavatel.

Autostumisega on kaasnenud liiklusõnnetuste sagenemine. Nii on meil liikluses surmasaanute arv kasvanud 1950. aastast 1972. a. stami 2,4 korda. Möödunud aastal hukkus ENSV teedel ja tänavatel 271 inimest ja sai vigastusi 2081 inimest. Need arvud on väga suured, arvestades vabariigi elanikkonda ja autoparki.

Liiklusõnnetuste kaheks peamiseks autojuhtidepoolseks põhjuseks on olnud ülemäära suur kiirus ja sõiduki juhtimine joobeseisundis. Jalakäijatega juhtub õnnetusi peamiselt seetõttu, et ületatakse sõiduteed läheneva auto ees või lubamata kohas.

Lähematel aastatel kasvab autostumine senisest tunduvalt kiiremini. Suureneb liiklusintensiivsus teedel ja tänavatel. Samal ajal suureneb teedechitamise maht suhteliselt vähe. Järelikult sõltub liiklusohutuse tagamine edaspidi üha rohkem liikluse organiseerimisest ja liikluskultuurist. Paljudes maades on liiklusohutuse tagamiseks ülemäära suuri kiirusi piiratud.

Uurimised on näidanud, et on olemas seos liiklusõnnetuste tagajärgede ja kiiruse vahel. Raskete tagajärgedega liiklusõnnetuste toimumise tõenäosus kasvab kiiruse kasvades. Negatiivse faktorina mõjub ka väikese juhipraktikaga sõidukijuhtide arvu kasv.

Kõik see nõuab liiklejatelt enam ja enam tähelepanu. Sõiduki juhtidel soovitame kasutada mõistlikke kiirusi ja olla teiste suhtes tähelepanelik. Jalakäijad peaksid arvestama, et autot ei saa peatada momentaalselt, vaid teatud piidurdusmaa läbimisel.

V. SEGERKRANTZ
autoteede kateedri juhataja

Konkurss TPeDI-s

Ed. Vilde nim. Tallinna Pedagoogilise Instituudi Üliõpilaste Teaduslik Ühing ja komsomolikomitee korraldasid üliõpilastevahelise konkursi «Parim NLKP ajaloo tundja.»

Kolmandasse vooru jõudsid seitse üliõpilast. Neil tuli vastata viktoriini seitsmele küsimusele ja seejärel võtsid nad osa kõnevõistlusest teemal «Mida võisid teiste maade kommunistlikud parteid õppida bolševike parlamenditaktikast?»

Konkursi võitis 13 punktiga Tiiu Maalust raamatukogunduse ja bibliograafia eriala esimeselt kursuselt. Teiseks tuli 12,5 punktiga füüsika eriala üliõpilane Jaak Rande. Tema võitis ka kõnevõistluse. Kolmandaks jäi eesti keele ja kirjanduse eriala üliõpilane Lembe Veiler.

O. LOOPALU

TEOREETILINE KONVERENTS „70 AASTAT VSDTP II KONGRESSIST"

5. juunil toimus meie instituudi aulas teoreetiline konverents «70 aastat VSDTP II kongressist». Konverentsi organiseerisid TPI parteikomitee, rektoraat ja ühiskonnateaduste kateedrite nõukogu.

Avasõna ütles TPI rektor prof. A. Aarna. VSDTP II kongressist ja selle ajaloolisest tähtsusest rääkis NLKP ajaloo kateedri professor Ü. Taigro. Teemal «Demokraatliku tsentralismi leninlik põhimõte VSDTP esimeses põhikirjas ja selle tähtsus partei elus» kõneles dots. H. Tiido. Dots. R. Otsepp esines ettekandega «Marksistlik-leninliku majandusteooria aktuaalsete probleemide uurimisest poliitilise ökonoomia kateedris». Majandusteaduse aktuaalsete probleemide uurimisest majandusteaduskonnas rääkis dots. J. Fomnõh. Õppejõudude ideelis-teoreetilise taseme tõstmisest kõneles parteikomitee sekretär B. Hiire.

Jälle on käes EKSAMID

EKSAMID. RASKE AEG HOMMIKUST ÕHTUNI. VAHEL KA ÕHTUST HOMMIKUNI. HUUMOR OLEVAT PÄÄSTEVÕÕ. ET SESS VAID VÕHIKULE RASKE, SELLEST 2. LK.

Kord ühiselamutes

KOKKUVÕTE TPI ÜHISELAMUTE SOTSIALISTLIKUST VÕISTLUSEST 1972/1973. ÕPPEAASTAL.

TPI ühiselamute sotsialistliku võistluse läbiviimiseks moodustatud komisjon koosseisus J. Lamp — esimees (TPI a/ü.-komitee ühiselamukomisjoni esimees), L. Hansalu (TPI a/ü.-komitee esimees), L. Villers (TPI a/ü.-komitee liige), K. Frei (TPI komsomolikomitee liige) ja A. Sepp (TPI haldusprorektori abi), tutvunud olukorraga ühiselamutes ja ühiselamute nõukogude poolt õppeaasta jooksul tehtud tööga, märgib, et:

1) võrreldes eelmise, 1971/72. õppeaastaga on olukord ühiselamutes paranenud, kuigi esineb veel ruume, kus puhtus jätab soovida (I ü/e. toad nr. 219, 515, II ü/e. toad nr. 327, 503, III ü/e. toad nr. 527, 239). II ja I ühiselamus segab remont;

2) ühiselamute nõukogud töötavad püüdlikult. Kõige suurem edasiminek on olnud II ühiselamu nõukogu töös. Ära tuleb märkida I ü/e. nõukogu tööd olmeprobleemide lahendamisel, II ü/e. nõukogu esimehe A. Needo tegevust nõukogu töö organiseerimisel, III ü/e. nõukogu tööd valve ja näitliku agitatsiooni korraldamisel;

3) on paranenud ü/e. nõukogude side dekanaatidega, mille tulemusena on tõusnud ü/e. nõukogude autoriteet;

4) endiselt on ebaefektiivne üliõpilasvalve töö, seda eriti I ja II ühiselamus, kus külastajatelt ei nõuta alati dokumentide esitamist;

5) ü/e. nõukogudel tuleks leida uusi vorme lektooriumide populaarsuse tõstmiseks.

Kõigi ühiselamute nõukogude püüdlikkust oma töö organiseerimisel ja saavutatud tulemusi arvestades otsustab komisjon:

1) esimest kohta mitte välja anda,

2) premeerida II ühiselamut 120 rublaga kultuuriinventari muretsemiseks, I ja III ühiselamut ekskursiooniga,

3) esitada ühiselamute nõukogude parimad aktivistid rektori käskkirjaga premeerimiseks.

J. LAMP

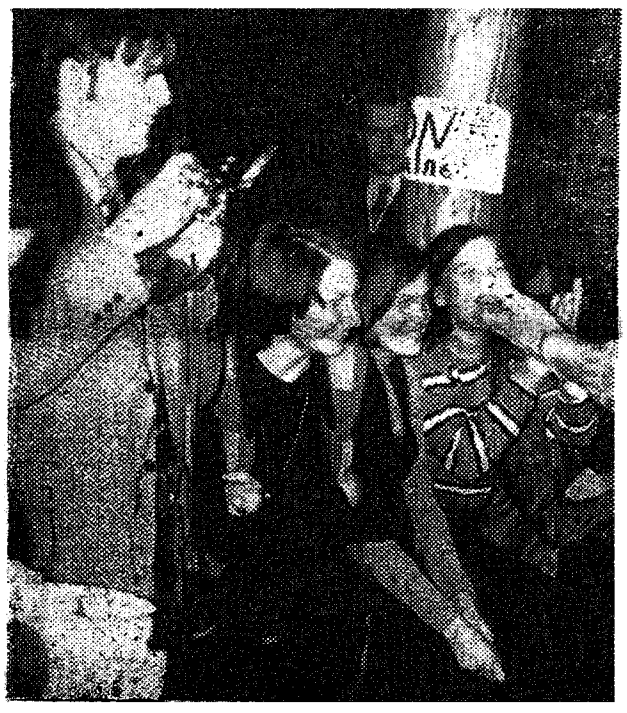

SEE PILT ON TEHTUD JUPP AEGA ENNE SESSI, TM-ERIALA ÕHTULT. ET SEAL LÕBUS OLI, EI TARVITSE VIST JUURDE LISADA — NIIGI NÄHA.

Pildistas Lauri Sard

RASKE vaid VÕHIKUTE arvates

Võhikud peavad eksamisessiooni kõige raskemaks perioodiks üliõpilase elus. Õppejõudude arvates on eksamisessioon raske ainult nendele, kes semestri jooksul ei õpi. Lapsevanemad suhtuvad eksamiteks ettevalmistamisse kui pühasse toimingusse.

Üliõpilastele on aga sess kõige mõnusam aeg. Esiteks, saab inimese moodi magada. Teiseks, pole vaja istuda loengutel, mis väsitavad. Kolmandaks, neil, kes elavad ühiselamutes, on täielik õigus ähvardava häälega kärätada toakaaslastele: «Kaduge kuhu tahate, mul on homme eksam!» ja seejärel rahus ja väikuses juturaamatut lugeda. Need aga, kes elavad kodus, terroriseerivad vanemaid ning ödesid-vendi. Kes on noorem, saab suitsetamisõiguse. Kes on vanem, nõuab vaikust ning heidab rahulikult norskama. Kui keegi hinge kinni pidades ning kikivarvul kõndides vaatab uksepilust, mis moodi armas võsuke õpib ja näeb teda, pea padja all puhkamas, siis hiilib ta sama vaikselt minema ning teatab teistele: «Vaeseke, ta on nii ära väsimud».

Isiklike kogemuste põhjal ütlen, et sessi ajal saab siiia seda, mida semestri jooksul (näiteks defitsiidi või hinna tõttu) nähagi ei saa, ning looderdada ajal, kui väikevend või vanaema tuleb kuurist suure briketikorviga.

Viimasel ööl tavaliselt hakatakse õppima. Öö jooksul juuakse ära keskmiselt 4,5 liitrit ülikanget kohvi ja tõmmatakse kopsu vähemalt 3 pakki suitsu.

Järgmisel päeval põrutakse ning tore sessiaeg on jällegi nädala võrra pikenemud...

R. LETTER

SUVI JA PRAKTIKA EÜE-s

EÜE EHITUSALA ÜLIÕPILASTE PRAKTIKABAASINA

TPI EHITUSTEHNOLOOGIA KATEEDRI JUHATAJA H. REMMA

EHITUSTEHNOLOOGIA KATEEDRI DOTSENT S. KONSTANTINOV

Eesti Üliõpilaste Ehitusmaleva algusest peale on TPI ehitusteaduskonna üliõpilased ja noored spetsialistid maleva töös etendanud olulist osa. Maleva insener-tehnilise personalina on nad täitnud tähtsat funktsiooni. Kuna kehtivate õppeplaanide kohaselt maleva tööperiood langeb tavaliselt ühte ehitusala üliõpilaste praktikaperioodiga, siis pole üliõpilaste pääsemine malevasse olnud päris vaba, vaid on olnud seotud profileerivate kateedrite poolt püstitatud nõuetega maleva kui praktikabaasi suhtes.

Aastate jooksul on selles osas ehitusteaduskonna kateedrite ja EÜE juhtkonna vahel välja kujunenud hea koostöö ning vastastikune arusaamine.

Millised on siis need nõuded, mida seab ehitusala tööstuspraktika EÜE-le kui praktikabaasile? Järgnevalt vaadeldakse küsimust nii, nagu seda näeb TPI ehitustehnoloogia kateeder ehitusteaduskonna tööstus-tsiviilehituse (EE) ja raudbetoonkonstruktsioonide tootmise (ED) erialade üliõpilaste tööstuspraktikate organiseerimisel ning juhendamisel.

Kõigepealt — missugust eesmärki peab täitma tööstuspraktika kõrgemas koolis ehitusinseneride ettevalmistamisel? TPI ehitustehnoloogia kateedri arvates on kahe tööstuspraktika (III ja IV kursuse lõpul) p õ h i e e s m ä r g i k s anda üliõpilastele niisuguseid teadmisi ja praktilisi kogemusi, mis üldreeglina võimaldaksid neil noore insenerina, pärast instituudi lõpetamist **asuda ehitusel tööle töödejuhataja või vanema töödejuhataja ülesannetes, mööda minnes ehitusmeistri ametist.** Sel puhul oleks likvideeritud praegu sageli esinev ebanormaalne olukord, kus niihästi tehnikumi kui ka instituudi lõpetanud alustavad oma tööd nn. «liinipersonalina» ehitusmeistri ametikohtadel.

Vahetu tootmistöö, mille juures üliõpilane töötab praktikal ehitustöölisena, taotledes kvalifikatsioonijärgu saamist mõnel tööliserialal, on praegustest õppeplaanidest välja lülitatud. Seda ei saa lugeda kõrgema tehnilise eriharidusele ülesandeks. Loomulikult pole halb, kui üliõpilane omaks tootmistöö kogemusi. Kahtlemata kergendab see tööstuspraktika põhieesmärkide saavutamist. Praegu saab see teostuda siiski vaid väljaspool õppetööd, I ja II kursuse üliõpilaste osavõtu kaudu suvistel õppevaheaegadel näiteks EÜE tööst, mida ehitustehnoloogia kateeder peab väga soovitavaks.

Tööstuspraktika põhieesmärgi saavutamiseks peab üliõpilane erialaste teadmiste ja kogemuste omandamise kõrval **omandama esmaseid kogemusi ühiskondlik-poliitilises töös ehitajate kollektiivis ning kollektiivi juhtimises.** Peab kasvama vastutustunne enda ja kollektiivi tegevuse eest.

Neid keerulisi ülesandeid on võimalik täita vaid tööstuspraktika sihipärasel ja ajaliselt ratsionaalsel korraldamisel. Kahe praktika kogukestus on vaid 5 kuud. Tööstuspraktika põhieesmärgi täitmiseks **peab üliõpilane selle aja jooksul omandama ehitusmeistri töö «tehnoloogia».**

Piiratud aeg nõuab selle ülesande juurde asumist juba esimesest praktikast alates, see tähendab, et üliõpilased tuleb kohe suunata meistripraktikale, kas meistrite töökohtadele või nende dublantideks.

Kas meie III kursuse üliõpilased on selleks ette valmistatud? Milliseid erialaseid teadmisi nad selleks ajaks omavad?

Peale üldainete on läbi tehtud geodeesia kursus ja 4-nädalane geodeesiapraktika, ehitusmaterjalide ja tugevusõpetuse, ehitusmehaanika, metallide tehnoloogia ja keevituse, üldelektrotehnika ning ehitusmasinate kursused. Osaliselt on kuulatud tööstus- ja tsiviilehituste konstruktsioonide ja ehitustehnoloogia kursused ning sooritatud esimesed kursusprojektid. Sooritatud on ka ehitusmasinate õppepraktika. Omatakse põhilisi teadmisi ehitusmasinate ekspluateerimisest ja ohutustehnikast. Tuntakse ehitustehnoloogia üldaluseid ning detailsemalt mõnede tööde tehnoloogiat.

Silmas pidades, et üliõpilane on pärast III kursust omandanud juba ka küllalt tõsise üldteadusliku ja ühiskonnateaduste alase ettevalmistuse, on tema erialased teadmised meie arvates küllaldased **meistripraktika sooritamiseks ehitusel.** Seda on kinnitanud ka paljuaastased kogemused.

Vaatleme nüüd, mil määral vastab EÜE kui baas praktika nõuetele tööstus-tsiviilehituse eriala III ja IV kursuste üliõpilastele.

III kursuse üliõpilase töötamine maleva rühma meistrina omab järgmisi eeliseid:

1. Tavaliselt ei ole maleva objektid liialt keerukad (enamuses põllumajandushooned, madalad elamud jne.) See kergendab ja kiirendab noore meistripraktikandi sisseelamist objektisse.

2. Rühmameistri kontaktid baasehitusorganisatsiooniga on tunduvalt tihedamad kui maleva realiikmetel. See loob tingimused tutvumiseks ehitusorganisatsiooni struktuuriga, töökorraga, dokumentatsiooniga jne.

3. Tingimused kollektiivi tootmistöö organiseerimise ja juhtimise esimeste kogemuste omandamiseks on soodsamad, kuna kollektiiv koosneb üliõpilastest, seega praktikandi eakaaslastest, mis võimaldab luua tihedamaid kontakte.

4. Töö toimub meistril suhteliselt iseseisvalt, mida sageli ei esine ehitusorganisatsioonides praktiseerides. See teeb praktikandi töö küll raskemaks ja vastutusrikkamaks, kuid muudab ühtlasi ka praktika tulemusrikkamaks.

5. Soodsad on tingimused ühiskondlik-poliitilise ja kultuur-massilise töö kogemuste omandamiseks (rühma osavõtu organiseerimine maleva, ehitusorganisatsiooni vastavatest üritustest jne.), ning ehitusorganisatsiooni ühiskondlike organisatsioonide töökogemustega tutvumiseks.

Kõik see lubab lugeda tööd Eesti Üliõpilaste Ehitusmaleva rühmameistrina **igati kohaseks tööstus-tsiviilehituse üliõpilasele I tööstuspraktika sooritamiseks.** Erandjuhtudel (kateedri sellekohasel suunamisel) võib tulemusrikas olla ka praktika maleva rühmas brigadirina (suurtel objektidel, suurtes rühmades).

Kuid praktika EÜE-s omab ülalloetletud **heade külgede kõrval ka puudusi.** Kui silmas pidada eelpool püstitatud tööstuspraktika eesmärki (üliõpilase ettevalmistamine tööks ehitusorganisatsiooni töödejuhatajana), tuleb märkida EÜE kui praktikabaasi järgmisi puudujääke:

— vähesed kontaktid vanemate kaadritöölistega, kellelt üliõpilasel on palju õppida;

— maleva tööliskaadri erandlikkus (üliõpilased) võrreldes ehitusorganisatsioonide tööliskaadriga, kes sageli koosneb väga erineva ettevalmistusega ja haridusega töötajatest. Viimane asjaolu aga raskendab tublisti tootmistöö juhtimist. Seega võib praktikandi töötingimusi malevas lugeda mingil määral «laboratoorseteks», võrreldes tööga tavalises ehitusorganisatsioonis. Mõnel juhul võivad siit kogutud organisatsioonilised kogemused osutuda hiljem eluvõõrateks ning põhjustada pettumust.

Lähtudes sellest, peab ehitustehnoloogia kateeder vajalikuks suunata neid IV kursuse üliõpilasi, kes oma I praktika sooritasid EÜE-s, II-le tööstuspraktikale ehitusorganisatsioonidesse. Selleks ajaks omandatud teoreetilised teadmised ja I tööstuspraktika kogemused on küllaldased, et töötada seal iseseisva ehitusmeistrina. See ei välista võimalust, et kateeder lubab ka IV kursuse üliõpilasi (eriti neid, kel on töökogemusi ehitusorganisatsioonides) sooritada oma II praktika EÜE-s, kuid siis juba suurematel ja vastutusrikkamatel objektidel või EÜE piirkonnainseneridena.

Kõik siinöeldu kehtib eriala EE (tööstus- ja tsiviilehitus) üliõpilaste kohta, kellest sel suvel suundub EÜE-sse tööstuspraktikale 77 üliõpilast.

Mis puutub eriala ED (raudbetoonkonstruktsioonide tootmine) üliõpilastesse, siis peab kateeder otstarbekaks nende suunamist tööstuspraktikale EÜE-sse **vaid siis, kui nad saavad töötada nende poolt õpitaval erialal,** s. o. vahetusmeistritena ehitusdetailide tehastes ja polügoonidel. Selliseid võimalusi on aga EÜE töösfäär seni harva pakkunud. Sama võib öelda ka ehitusteaduskonna ülejäänud erialade kohta (küte, ventilatsioon ja gaasivarustus; vesivarustus ja kanalisatsioon; autoteed). **See ei välista võimalust nende üliõpilaste tööks malevas nende õppevaheajal.** Kahjuks on EÜE viimast võimalust vähe arvestanud.

Üliõpilaste tööstuspraktika korraldamisel on ehitustehnoloogia kateedril alates maleva tegevuse algusest EÜE-ga tihedad sidemed. EÜE on andnud suurele osale EE eriala üliõpilastest «esimesed ristsed» ehitusjuhina. Oleks hea, kui maleva edasine areng pakuks samu võimalusi ka ehitusala teiste erialade üliõpilastele.

KODUSELT TUHANDE KILOMEETRI TAGA

RIHO LÄTT
KAUPO POLLISINSKI
NEEME VELLEND

«Õhusõit on ajavõit», lugesime Aerofloti reklaamilt. Lugesime ja uskusime — kolm tipikat, kes me «Estonia» — rongi piletitest ilma olime jäänud. Lennukipilet lõpuks taskus, istusime Balti jaamas kahekümne teisele bussile ja ei läinud poolteist tundigi, kui olime kõrgel paekaldal, Ülemiste vanakese naabruses. Ei läinud poolteist tundigi mootorimürina algusest, kui stjuardessi meeldiv hääl teatas saabumisest Vnukovosse. Sealt linna viis meid ekspressbuss. Bussis küsis sõbralik prillidega mees, tabades meid metrooplaaniga tutvumas, kuhu noored mehed sõidavad ja kust tulevad. Vastuseks saime öelda, et oleme päris lähedalt, vaid pooleteise lennutunni kauguselt. Mis me Moskvas teha tahtsime, sellest esialgu palju ei rääkinud. Ei teadnud ju isegi, kuidas läheb 2000-se tiraažiga «Tallinna Polütehniku» kaastööliste külaskäik 480 korda suurema trükiarvuga «Komsomolskaja Pravda» toimetusse ja vaatamine, kuidas tõeliselt lehte tehakse. Olime oma tulekuks «Komsomolskaja Pravdalt» küll nõusoleku saanud ja täpse aja ka ette teatanud.

Ajalehte võib kasutada lugemiseks, pakkimiseks ja muuksi, ent Ida-Euroopa kliima ajalehe peal ja all ööbimist ei soodusta. Sestap tekkis siis ka väikene huvi öömaja vastu. Meie vanad tuttavad Moskva Baumani-nimelisest Kõrgemast Tehnikakoolist (vt. «TP» nr. 5 1972) leidsid lahkelt meile toa 50-ndate aastate alguspäevilt pärineva kõrghoone seitsmendal korrusel. Tuba oli mugav kui rahvusvahelise rongi vagun.

Moskvas viibimise päevade sisustamiseks oli võimalusi, soove ja kohustusi palju. Esmane oli muidugi põgus tutvus kohalike tudengilehtedega. Kasutades juba varem sõlmitud sidemeid, läksime Baumani-nimelisse Tehnikakooli. Pärast vajalike formaalsuste korraldamisi (ettehelistamine sissepääsuloa saamiseks jms.) õnnestus siseneda komsomolikomitee ruumidesse, kus täiesti juhuslikult kohtasime täiesti õiget meest. See oli komitee pressišeff Saša, kes meid sõbralikult vastu võttis. Jutt jätkus meid huvitavatel teemadel, põhiliselt kõrgemate koolide ajalehtedest ja tudengite sidemest ajalehega. Mida baumanlased on jõudnud teha aja jooksul, mis lahutab meie eelmist külaskäiku nüüdsest ja mis käsil? Allpool väike ülevaade sellest.

Eelmise külaskäigu ajal baumanlaste juurde kuulsime, et moskvalastel on käsil üliõpilaskirjasaatjate võrgu loomine. Aasta vältel on jõutud ära teha suur töö. On loodud hästi funktsioneeriv infosüsteem ja pressiklubi, mis koondab endas aktiivsemad üliõpilaskorrespondendid. Erinevalt meie TPI pressiklubist hoolitsetakse baumanlaste pressiklubis ka meelelahutuslike ürituste eest.

Mõned võrdlused meie ja moskvalaste tööst.

«TP» pressiklubi on seotud vahetult ajalehe tegemisega, s. o. artiklite kirjutamisega. Töö käigus tekkivad probleemid lahendatakse jooksvalt, samuti saadakse jooksvalt vajalikke teoreetilisi nõuandeid. Meie ülesannete hulka kuulub ka materjalide organiseerimine (s. t. artiklite tellimine, näiteks komsomolikomitee sektoritelt), mis kahjuks vahetevahel ei laabu nii, nagu vaja oleks.

Moskva kolleegid tegutsevad märksa laiahaardelisemalt. Nende klubi ürituste ühe osa moodustavad ka huvitavad kohtumised, kus külalised jagavad muljeid — mälestusi — mõtteid kõikvõimalikel kuulajaid huvitavail teemadel (meil «Piko» funktsioon?) Need on põhiliselt silmaringi laiendamiseks mõeldud üritused.

Teiseks töösuunaks baumanlaste juures on üliõpilaskorrespondentide teoreetilime ettevalmistus. Töötab Noorte Ajakirjanike Kool, kuhu kutsutakse esinema nii väikeste tudengilehtede toimetajaid kui külalislektoreid Moskva «päris» ajalehtede toimetustest. Niisugust töövormi võiksime rakendada ka meie, kui meil pressiklubis osalejate kontingent oleks suurem. Paraku käib meil enesetäiendamine individuaalselt, praktika kaudu jms. Moskvalaste side suure ajakirjandusega on kahtlemata ainult kasuks üliõpilasajakirjandusele.

Ainuke, millega «TP» pressiklubi oma Moskva kolleege edestab, on klubi liikmete artiklite osakaal lehe materjalide hulgas. Kui «TP» suudaks enda ümber koondada suuremal hulgal asjast huvitatud tehnikatudengeid, suudaksime ehk oma lehe kvaliteeti veelgi parandada (meie kutseliste ajakirjanike abiga!). Tunnustusena võtame ka «Komsomolskaja Pravda» üliõpilasosakonna töötajate hinnangut «TP» kohta (oleme saatnud neile «TP» venekeelseid numbreid): «Üks paremaid üliõpilaslehti, mis meile osakonda saadetakse».

Teine kokkupuude ajakirjandusega meie maa pealinnas oli «Pravda» trüki- ja toimetustekombinaadis. Seitsmendal korrusel, «Komsomolskaja Pravda» üliõpilasosakonnas, mimetas vastuvõtt meie esialgse kohmetuse. Borja, Galja, Valja ning Zoja (ehk «Komsomolskaja Pravda» üliõpilasosakond) osutusid väga kenadeks noorteks inimesteks. Mõnetunnise vestluse jooksul sai selgeks, et õige lehetegemine on üks kaunikesti raske töö. Hämmastav oli saadetud kirjade tohutu hulk — «KP» üliõpilasosakonna ühe päeva post ületab tunduvalt mõne väikese ajalehe aastase kirjavahetuse. Pärast toimetuse ruumide ja tööga tutvumist jätkus jutuajamine üliõpilasajakirjanduse probleemidel.

Tõelist pressimaiku tundus kogu toimetustehoones. Seda eriti kogu majas valitseva tohutu tempo tõttu, mis ületas tublisti suurlinliku Moskvagi linatempo. Valitses meile kuidagi harjumatu pinge, mis aga maja pärisperemeestele ainult tööhoogu lisas. Borja iseloomustas oma tööpäeva nii: «Tööle tuleku ja töölt lahkumise vahele mahub ainult t ö ö, ega kellelgi pole aega ringi vaadata, rääkimata aja parajaks tegemisest.»

Kirjade lugemine on toimetusetöös üks asi, teine asi on neile vastamine. Võisime ise veenduda, et meie külalislahked vastuvõtjad peaksid olema nii kvalifitseeritud filoloogid kui psühholoogid või mõne muugi elukutse esindajad. Kirjad nõuavad vastust arstilt, juristilt, psühholoogilt ja veel mitme elukutse esindajalt. Eespoolmainitud nõue kõrge filoloogilise hariduse kohta pole liigne — esinevat ka seda, et Kesk-Aasia ja Kaukaasia noored kirjutavad oma emakeeles, ole mees ja loe!

Kui jutt teatrile läks, oli Galja kohe telefoni juures ja püüdis meile teatripileteid organiseerida. Hakka või uskuma, et terve Moskva on külalislahkus ise. Võimalus teatrisse minna oli isuäratav, pealegi «Mureli maik» Moskva Tagankа teatris. Kahjuks ei krooninud aga ettevõtmist edu. Ebaõnnestumist korvas osaliselt jutt Moskva teatrielust üldse. Üks fakt: meie kodumaa pealinnas on lasteteatreid sama palju kui Tallinnas kutselisi teatreid kokku!

*

Moskva on tuntud spordikeskus. Peaaegu alati toimub siin mitmesuguseid rahvusvahelisi spordiüritusi. Meie Moskvas viibimise ajal algasid MM-võistlused jäähokis. Nende tähe all elas kogu linn. Kõikjal suured reklaamid, reklaamilehtede müük ja piletite puudus. Enamikule esimese ringi mängudele olid piletid juba ammu ette müüdud. Tõsi küll, pileteid võis veel hankida. Näiteks mööda pikka Kalinini prospekti jalutades võis näha nii mõndagi punasekollasetriibulist piletit soliidse vanahärra näpus. Kahjuks aga ei sobinud osa pileteid meile ajaliselt, teised jälle olid liiga kallid. Aga nagu öeldakse, õ n n e peab pisut olema! Jalutasime mööda Moskvat ja arutasime, mida vaba õhtuga teha. Puht sportlikust huvist otsustasime minna tutvuma Lužniki jäähalliga. Sportivnaja metroojaamast väljunud, vaatasime näljaste pilkudega ringi, lootuses, et ehk on veel midagi saada. Aga polnud midagi. Tuli leppida mõne väikese märgiga, mis kajastasid MM-võistlusi jäähokis. Aga — õnne peab olema, nagu öeldud. Viimases kassas leiduski kümmekond vakantset piletit, mille hulgast saime 3 tükki 6 rubla eest.

Järgnes väike jalutuskäik linnas, siis kella 19-ks Lužnikisse tagasi. Metroo kõik kolm eskalaatorit töötasid ühes suunas — sinna, kus pidi toimuma hokimatš. Jäähalli ümbritses sõduritest koosnev kahekordne ahelik. Pileteid kontrolliti kolm korda. Viimane kontrolör surus pihku 13-kopikase mängude kava. Lihtsalt raske oli ette kujutada, kuidas vähemalt 12 tuhat hokifanaatikut, treenerit ja teisi asjaosalisi mahtus ära halli koridoridesse ja garderoobi. Riiete äraandmisel ja kättesaamisel ei olnud järjekord üle 10 inimese pikk! Koridorides töötasid suveniiride müügipunktid. Kahjuks küll oli enamik märke ja embleeme otsas.

Pidi algama Soome ja SFV kohtumine. Surusime end seitsmendasse ritta istuma. Oli veidi hirm: mis siis, kui litriga pihta saab . . .? Hallis olid üles pandud värvilised valgusmängud ja 2 suurt soome firma «Nokya» valmistatud valgustablood, ühel vene, teisel ladina tähtedega tekst. Algul tutvustasid tablood

(Järg 4. lk.)

NOOR SPETSIALIST TPI-s

Tudengid on harjunud kokkuvõtteid tegema kevadel, kui jälle üks õppimiseaasta otsa saanud. Aga kevaded tulevad ja lähevad ning ühel kevadel leiad, et instituudiaeg ongi läbi. Oled noor spetsialist. Siis tahaksid küll vist selle tiitli ära unustada ja end veel kord tudengina tunda. Mida arvavad sellest asjaosalised, noored spetsialistid ise? Missugused on nende muljed esimesel töökohal? Kuidas on esimene (esimesed) aasta (d) möödunud? Laskem sellest rääkida TPI vanemraamatukoguhoidjatel HILJA TARVISEL ja TAIMI VILLEMSOOL.

«Tudengielu on lõppenud. Viimasel suvel olime veel ehitusmalevas. Hilja oli kolm suve Muhu rühmas. Aga siin on ka ümberringi tudengid, nii et tunneme endki nendega samasugustena, kuigi oleme nüüd teenistujad. Tööga oleme rahul. Virisemise stampe pole veel selgeks saanud, kuigi alati pole kõik nii, nagu sooviksime. Bibliograafia on väga laialdane ala. Vahel on kahju, et töö kujuneb kitsapiiriliseks, pole laiu teadmisi, mis õppimise ajal anti, kuskil rakendada. Meenub seik meie kunagisest sisseastumiseksamite ajast. Meile anti ankeet küsimusega: «Mis on bibliograafia?» Üle poole rühmast ei söandanud vastata. Soovitaksime neile koolilõpetajatele, kes praegu hakkavad elukutset valima, rohkem asja sisusse tungida. Bibliograafia on sellest hoolimata, et ta omab palju tähendusi, siiski võrdlemisi reaalne ala.

Väljalangemisi meie kursusel ei olnud, aga hilisemaid pettumusi on küll karta.

TPI ja TPedI tudengite suhted said siia majja tööle tulekuga meie jaoks ka selgeks. Tipikatega on enamasti alati head suhted olnud, olgu siis ehitusmalevas, pidudel või õpperühma ettevõtmistes.

Nüüd siin majas töötades märkad nagu kahesuguseid tipikaid. Selliseid, keda kohtad ainult raamatukogus ja teisi, keda kohtad klubiõhtutel ja pidudel.

Kevadsemester paistab siin majas pingelisem olema kui sügissemester. Seda muidugi kõrvalt- ja pealtvaatajana öeldes. Ei mõista me ju suurt ehitajate ja energeetikute lõpmatutest projektidest ega raamatupidajate tohututest kontrolltöödest.

Sel ajal, kui me raamatukoguletis ei ole (seda aga harvasest noortel on väledad jalad), on meil käsil statistika koostamine. Nii selgub täpsemini kuidas ja mida loetakse.

AASTA RAAMATUTE KESKEL

Koostamisel on ka raamatukogu teatmik. Seda sooviksime igaühele ja eriti neile, kes pole veel raamatukogu ust üles leidnud. Tipikad võiksid siis sagedamini meil käia. Olgu teada, et teatmik aitab raamatukogus orienteeruda.

Valitud kutset me ei kahetse, kuigi omal ajal ei asunud seda küll vist kõige õigematel motiividel õppima. Me vaimustusime siis praktikast väljaspool vabariiki ning võimalusest õppida kodulinnas. Huvi raamatute vastu ja muud positiivsed asjaolud ei olnud ka just viimasel kohal, aga praegu teeksime selles järjekorras küll olulisi ümberpaigutusi. Tahaksime loota, et praegused keskkoolilõpetajad ilmutaksid suuremat asjatundlikkust kui meie.

Esimesed tööaastad on teooria ja praktika ühendamise aeg. Kuidas see õnnestub, eks see oleneb sellest, kuidas ennast nn. sisse töötada osatakse. Kaader on meil raamatukogus küllaltki voolav. On inimesi, kes on siin töötanud kaks aastat, ja ka neid, kellel üle kümne aasta tööstaaži. Esimesed aastad paistavad olevat otsustavad.

Rohkem oma eriala inimesi näeksime ettevõtetes informatsiooniinseneridena. Meie kvalifikatsiooniga oleks neid seal hädasti vaja.

Töö kohta võiks veel lisada, et see käib meil graafiku järgi. Alustame ja lõpetame selle loomulikult täpselt. Meil veab, töökoht on lähedal. Puhkuse saame suvel ja vahel nädala sees vabu päevi. Seda siis, kui me 2. ühiselamu lugemistoas juhtume raamatuid laenutama.»

Aitäh Hilja Tarvisele ja Taimi Villemsoole. Ajasime juttu nagu kolm tipikat. Aga vist võibki nii öelda.

*

Lõpuks veel, et Hilja ja Taimi on TPedI lõpetanud kiitusega ja et nende töö kohta TPI raamatukogus pole halba sõna öeldud.

Raamatukogus käis
Astra Järvetson

Koduselt tuhande kilometri taga

(Algus 3. lk.)

võistlejaid ja kohtunikke. Siis järgnes väike soojendus ja mängu algus. Hall elas kõikidele õnnestumistele ja ebaõnnestumistele kaasa. Televiisoriga harjunud hokivaatajal oli algul raske pead kogu aeg vasakule ja paremale pöörata, aga sellega harjus peagi. Tund mängu kahe vaheajaga möödus ülikiiresti. Soomlased võitsid 8:3. Kired jahtusid. Lahkusime hallist, hinges rõõm nähtu üle, kõrvus naabrite mahlakad väljendid, ribid veidi valusad temperamentsetest naabritest. Väljas oli juba pime. Metroos kõik eskalaatorid liikusid nüüd vastupidises suunas.

Püüdsime Moskvast võimalikult rohkem haarata.

Esimesel vabal õhtul seadsime sammud Punasele väljakule. Siin oli ootamatult suur rahvahulk. Kõigil üks eesmärk — osasaamine keskõisest vahtkonnavahetusest V. I. Lenini mausoleumi ees. Mitmesajaline rahvahulk vaikis kohe, kui ilmus nähtavale uus vahetus ja Spasski torni kellad valmistusid kuulutama südaööd. Seisime meiegi, kolm Tallinna tehnikatudengit, haudvaiksel väljakul ja jälgisime toimuvat. Haripunkt saabus siis, kui kesköö oli jäänud vaid mõni loetud sekund ja uus vahetus suunduis möödetud sammudega mausoleumi trepist üles. Hiljem, kui juba metroojaama poole läksime, oli tunne, et olime elanud üle midagi sellist, mis niipea ei kordu.

Meie püüded osa saada pealinna teatrite kõrgest tasemest lõppesid sedapuhku ebaõnnega (meie võõrustajate pingutustest sel alal loe eespool). Edutult lõppes ka katse pääseda Tretjakovi galerii vaatamisväärsuste manu. Soovijate rodu tegi peaaegu täisringi ümber mitte just väikese hoone ja kui saba lõppes peaaegu sealsamas, kust ta algaski, olid kõik lootused sissepääsuks kadunud. Tuleb loota järgmisele korrale! Vaatamist-käimist jäi järgmiseks korraks küllalt, ja ega need Moskvas vist otsa lõpegi, kui meenutada ühe meie vastuvõtja, «Komsomolskaja Pravda» töötaja Borja Rjazantsevi sõnu: «Et näha kõiki Moskva vaatamisväärsusi, pead terve linna läbi käima ja ega siiski kõike üles leia!»

Pop

Uus haigus on nakatanud USA ja Inglismaa ning ähvardab nüüd teisi lääneriike. Selle haiguse nimi on osmondomaania. Viis Osmondi venda Ogdenist (USA-st) on saanud menu osaliseks, mida võib võrrelda vast biitlite omaga nende paremail aastail — 2 aastaga müüdud 19 miljonit plaati, pidevalt on mõni nende lugu USA või Inglismaa populaarsemate hulgas. Loorbereid lõikavad vennad koos — grupina *The Osmond Brothers*, samuti ka 15-aastane Donny laulusolistina eraldi. Ülemaailmne lastelauluvaimustus tõi plaadistuudiosse ka kuuenda venna — 9-aastase Jimmy. Laul «Long Haired Lover from Liverpool» tema esituses oli veebruaris-märtsis üks populaarsemaid.

PRIIT KALDMA

Keemiadoktor LEEVI MÖLDER

Meie teadlastepere suurenes uue doktori võrra. Tallinna Polütehnilise Instituudi orgaanilise keemia kateedri dotsent Leevi Mölder kaitses Eesti NSV Teaduste Akadeemia Keemia- ja Geoloogiateaduste Nõukogu ees väitekirja «Vesinikside fenoole sisaldavates süsteemides ja selle mõju vedelik-vedelik tasakaalule.»

Fenoole sisaldavate lahuste omaduste uurimisel arendas väitekirja autor välja originaalse meetodi fenoolide ekstraktsiooni teoreetiliseks kirjeldamiseks ja nende käitumise ennustamiseks. Seejuures tekib teatavate, nn. iseassotsieerivate ekstrahentide segamisel segu, mille ekstraheerimisvõime on parem kui koostisosadel eraldi. See annab võimaluse muuta mitmesuguseid tööstuslikke ekstraktsiooniprotsesse odavamaks ja efektiivsemaks. Väitekirja tehnoloogilises osas uuris autor meetodeid põlevkivitööstuses tekkivate fenoolvete paremaks puhastamiseks fenoolidest.

Keemia- ja Geoloogiateaduste Nõukogu omistas Leevi Mölderile keemiadoktori teadusliku kraadi.

Väitekirja kaitsmisel olid ametlike oponentidena tegevad tehnikadoktor professor Jevgeni Kazakov Moskvast, keemiadoktor professor Juri Fialkov Kiievist ja keemiadoktor professor Olaf Eisen Tallinnast.

Leevi Mölder on poolesaja teadusliku töö autor.

LEMBIT PEDAK — 50

Kaks 13. juunit — üks 1923. a. ja teine tänavu. Nende vahele mahub mehetöö, mille eest me täna Sinu kätt surume. Nende kahe juunipäeva vahele mahub terve rida tähtsaid päevi Sinu elus.

Sündisid 13. juunil 1923. a. Piirsalu vallas Läänemaal. 1948. a. lõpetasid Tallinna Kaubandustehnikumi, 1955. a. töö kõrvalt Üleliidulise Kaugõppe Rahandusinstituudi.

1955.—1964. a. töötasid mitmetel vastutusrikastel kohtadel rahvamajanduses.

Sinu omadus saavutatul mitte peatuma jääda ja teadmishimu — need olid tõukejõuks, mis viisid Sind 1960. a. ENSV TA Majandusinstituudi aspirantuuri.

1965. a. tunnistas ENSV TA Ühiskonnateaduste Nõukogu Sinu majandusteaduste kandidaadi kraadi väärilisena. Samal aastal valiti Sind konkursi korras TPI majandusteaduskonna rahvamajanduse planeerimise kateedi vanemõpetajaks rahvamajanduse planeerimise erialale.

1970. a. omistati Sulle dotsendi kutse.

See oli lühike ja kaugeltki mitte täielik loetelu «kvantitatiivsetest», paberile pandavatest tähistest teel, mille oled läbinud 50 aastaga.

Sõbralikkus, seltsimehelikkus, tööarmastus, kohusetunne, tähelepanelikkus teiste inimeste vastu — need on «kvalitatiivsed», paberile mitte pandavad «näitajad», mis on Sulle omased. Neid me lihtsalt teame ja nende pärast me Sind austame.

Täna asud mehesammuga mõõtma oma elu teist poolsajandit. Selleks teeks soovime Sulle palju jõudu.

Kolleegid

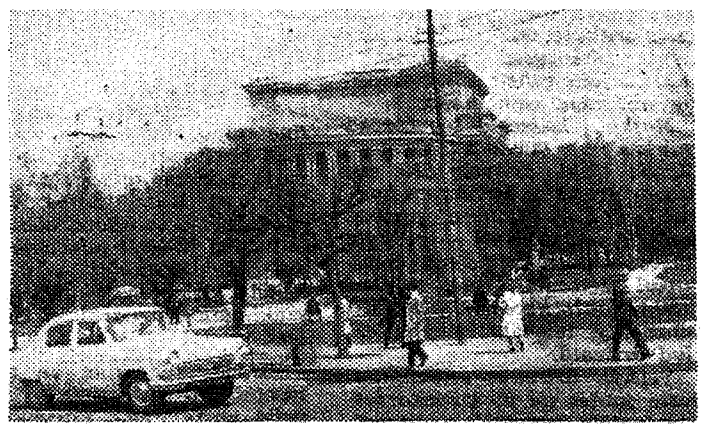

Vaade Jerevani Ooperiteatrile, ees kunstlik tiik, mis kujult sarnaneb Sevani järvega.

Jerevanis

25.—28. aprillini toimus Jerevanis I Taga-Kaukaasia üliõpilaste teaduslik-tehniline konverents. Lisaks Armeenia, Gruusia ja Aserbaidžaani üliõpilasle võtsid konverentsist osa 18 NSVL suurema tehnilise õppeasutuse delegatsioonid. TPI-d esindasid majandusteaduskonna tudengid O. Savjalov ja T. Müller; ehitusteaduskonnast A. Bõšuk, R. Nigul ja M. Vaher. Grupi juht oli teoreetilise mehaanika kateedri dotsent K. Kenk.

Konverentsi töö toimus 14 sektsioonis, esitati üle 150 ettekande. Sektsioonide võitjaid autasustati mälestusmedalitega ja tutvustati Armeenia Televisiooni erisaates. Meie tudengid sel aastal veel konverentsi võitja tiitlini ei jõudnud. Parim oli R. Niguli ja M. Vaheri teine koht ehituskonstruktsioonide sektsioonis. Kõikide sektsioonide kolm paremat tööd trükitakse ja ilmuvad sügisel Jerevani PI poolt väljaantavas kogumikus.

Konverentsi tööst vabal ajal avanes võimalus Armeeniaga, eelkõige 1968. a. 2750-aastaseks saanud Jerevaniga tutvumiseks. Meile, põhjamaalastele, oli hästi reljeefiga sobitatud originaalse arhitektuuriga suurlinn väga meeldiv. Huvitava värvingu andsid majadele nende vältsvimistluseks kasutatud erinevad vulkaanilised tufid, trahiit, basalt.

Tänavune kevad olevat Armeenias kohalike inimeste arvates jahe. Ka meie sealviibimise ajal näitas päike end harva, temperatuur püsis 16—17 kraadi piires, suhteliselt hiljaks olevat oma õitsemisega jäänud pirnid, kirsid, virsikud.

Lahked võõrustajad organiseerisid meile kaks ekskursiooni linnast välja. Teine, väga neeldejääv, toimus mägedesse. Meie autobuss ronis mööda kitsaid käänulisi mägiteid 1800 m õrgusele merepinnast, õhk ülmenes, pilvedesse mähkunud lumised mäetipud paistsid käegakatsutavas kauguses. Seistes püstloodse kaljuseina istangul, vaatasime alla 250 m ügavusse orgu, käisime XII—XIII sajandist pärinevas Geghardi kloostris. Kloostri ruumid on uuristatud kaljusse, toad on väga hea akustikaga — ühes ruumis laulmine on hästi kuuldav, kõigis ülejäänud neljas. Kõikjal nägime seda suurt tööd, mida armeenlased teevad oma arhitektuurimälestiste korrastamisel.

Kauaks jääb meelde reis maale, mille kohta öelnud Rockwell Kent: «Kui minult küsitakse, kus meie planeedil võib kohata kõige rohkem imesid, nimetaksin kõigepealt Armeeniat.»

M. VAHER
EE-101

Budapestis

25. aprillist kuni 2. maini k. a. oli kahel ehitusteaduskonna diplomandil — Toomas Viigil tööstus- ja tsiviilehituse erialalt ning allakirjutanul — meeldiv võimalus viibida Budapestis Ungari Üliõpilaste Teadusliku Ühingu XI konverentsil. Kuna meil mõlemal oli see esimene välisreis, siis mõistagi oli uudistamist palju.

ÜTÜ töö on korraldatud Ungaris peaaegu samadel põhimõtetel, mis meil. Tudengite enamus peab tööd ÜTÜ-s vajalikuks ja arvab, et mida varem ÜTÜ-s tegutsemist alustada, seda parem.

Meie võõrustajateks olid TPI lepingupartneri — Budapesti Tehnikaülikooli tudengid. Konverents toimus Budapesti Tehnikakoolis. Sektsioonide töö kestis 2 päeva. Meie ettekanded olid eelnevalt tõlgitud ungari keelde ja neid kuulati huviga. Üllatas see, et parimatele kohalikele üliõpilastele olid välja pandud rahalised preemiad mitmete ministeeriumide ja asutuste poolt. Nende suurus oli sõltuvalt saavutatud kohast 2000, 1000 ja 500 forinti (2000 forinti on umbes 155 rbl.).

Konverentsist vabal ajal tutvusime Budapesti vaatamisväärsustega. Abiks olid kolm Tehnikaülikooli elektrotehnika teaduskonna I kursuse üliõpilast, kes kordamööda olid meie giidideks. Head muljet Budapestist aitas süvendada see, et ilmad olid kogu aeg ilusad, samuti õitsesid kõik põõsad ja puud, ka sirelid.

Tänavusele aastale on kogunenud terve rida tähtsaid juubeleid Ungari ajaloost. Neist tähtsamad on Sandor Petõfi 150. sünniaastapäev, Ungari revolutsiooni 125. aastapäev ja Budapesti ühinemise 100. aastapäev. Kõiki neid tähtpäevi tähistatakse laialdaselt, viimase sündmuse jäädvustamiseks aga avati Margiti saarel ilus mälestusmärk.

Võtsime osa ka 1. mai tähistamisest. Demonstratsioonile kahjuks ei jõudnud metroos tekkinud rikke tõttu. Küll aga käisime Tehnikaülikooli kevadpeol, mis toimus umbes 30 km kaugusel Budapestist, Doonau lähedal kauniis kohas. Kohale sõitsime laevaga. Peeti mitmesuguseid spordivõistlusi ja korraldati muid meelelahutuslikke üritusi. Leidsime, et meie jõud on liiga napid selleks, et panna välja Eesti NSV koondist jalgpallis ja seetõttu pirdusime rohkem pealtvaataja osaga. Kui palju rahvast koos, saab sõlmida huvitavaid tutvusi. Tore tunne oli, kui nägime selle kireva rahvahulga sees ka mitmeid EÜE vormipluuse kandvaid ungari üliõpilasi.

Õhtul, kui läks pimedaks, toimus folkmuusika kontsert. Peale seda algas laevaga tagasisõit. Kogu tagasitee mängis laeval orkester. Tantsiti. See õine laevasõit jättis väga sügava mulje — tuledesäras laev, ümberringi kottpime kevadöö, ja äkki jõekäänaku ja küngaste tagant välja ilmuv Budapest oma õises tuledemeres.

Tahaks loota, et edaspidi, vastavalt TPI ja Budapesti Tehnikaülikooli kontaktide arenemisele, õnnestub meie tudengitel taolisi reise sagedamini ette võtta.

TOOMAS NAELAPÄÄ
ET-101

Sport

18. mail oli TPI korvpalluritel suursündmus. Kohtusid mitme põlvkonna esindajad. Üritus oli pühendatud Spordiklubi XXV aastapäevale. Välkturniir toimus Mustamäe asfaltväljakul. Pealtvaatajad võisid jälgida instituudi korvpallielu rajajaid E. Michelsoni, M. Mägi, A. Lavrovi, A. Kuuskveret, H. Varet, P. Tederit ja teisi meeskonnas «Veteranid I». «Veteranid II» all mängisid kõige kuulsamad nimed: T. Lepmets, P. Tomson, V. Suurkask, A. Kana, R. Grünberg, A. Päro.

«Veteranid III»-sse kuulus noorem põlvkond: U. Kirt, M. Juksar, A. Hallismaa, I. Jürno, H. Puhm, R. Järva. Neljanda meeskonna moodustasid TPI üliõpilased J. Lass, T. Randala, R. Mitt, G. Dudkin, R. Oras, R. Kallasvee, A. Paling.

Mängud olid kaasakiskuvad ja huvitavad, sest iga meeskond oli omapalgeline. Oli läbimõeldut ja kiirustamata tegevust, kiirustamist ja rabelemist. Võitlust igaljuhul, sest võitlejad olid kõik.

Peale jäi «Veteranid II». Teise koha hõivasid «Veteranid I», kolmanda — «Veteranid III», ja neljanda üliõpilased.

J. LÕSSOV
NSVL teeneline treener

Järgmine «Tallinna Polütehnik» ilmub 22. juunil.

Vastutav toimetaja
O. PÕDER

«Таллинский политехник». Орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института.

Trükikoda «Ühiselu».
Pikk tn. 40/42.
Hind 2 kop.
MB-06658
Tellimise nr. 1159